

Vliegen op een straaljager

Johan (29)
luchtmacht, hbo

Na vier jaar studeren kwam het bericht waar hij zolang op had gehoopt. De luchtmacht wees Johan (29) een plek toe als vlieger op een straaljager. "En dan begint het eigenlijk pas. Je leert vliegen in een F-16."

Als klein kind verstijfde hij van angst wanneer de vliegtuigen over zijn ouderlijk huis vlogen – een aanvliegroute voor straaljagers. "Net als mijn vader wilde ik landbouwer worden. Pas op de middelbare school kreeg de luchtmacht mijn interesse."

Johan doorliep de havo, maar was daarna te jong voor de luchtmacht. Na het vwo meldde hij zich opnieuw aan voor de opleiding. Hij wist dat er een strenge selectieprocedure aan vooraf zou gaan. "Je verzamelt informatie, praat met mensen. Maar toch kun je jezelf nauwelijks voorbereiden."

Er volgen psychologische testjes, gesprekken, medische keuringen, sporttesten, gesimuleerde en echte vluchten. "Daarbij gaat het erom of je alles snel oppakt. De luchtmacht kiest de kandidaten met een steile

'Luchtmacht is mooier en spannender dan burgerluchtvaart'

leercurve." Van iedere dertig kandidaten haalt er één de opleiding.

Voor Johan is de luchtmacht een passie: spannender en mooier dan de burgerluchtvaart en je gaat veel op reis. Na zijn selectie doorliep hij vier jaar de Koninklijke Militaire Academie. Daarna mag er eindelijk gevlogen worden. Voor de vliegers in spe zenuwslopende maanden, want na de zes maanden lange vliegopleiding volgt de ceremoniële *assignment night*. Johan: "Een feestelijke avond, waar je te horen krijgt of je 'heli', helikopter, of F-16 gaat vliegen. Niet iedereen viert feest op zo'n avond." En dan begint het echt. "Na *assignment night* vertrek je voor anderhalf jaar naar Amerika om op een F-16 te leren vliegen." In januari 2008 was hij *combat ready*.

Zoals alle vliegers kreeg Johan een bijnaam – alleen binnen de luchtmacht bekend – die zijn eigen naam grotendeels vervangt. Hij vertrok naar Afghanistan; binnenkort gaat hij weer. Tot die tijd is het trainen; gemiddeld vliegt hij drie keer per week. Johan wil voorlopig niet weg. "Als ik dat al zou willen, kan het niet eens. De luchtmacht heeft de opleiding betaald, ik ben verplicht hier nog tien jaar te werken. Maar dat is geen probleem, we verdienen goed. Ik heb het naar mijn zin."

JEFF PINKSTER

Van krantenbezorger tot

Ahmed Marcouch (40) kwam op zijn tiende als **analfabeet** naar Nederland. Hij begon op de lts; nu is hij stadsdeelvoorzitter in Slotervaart. 'Je hebt meer aan **doorzettingsvermogen** dan aan intelligentie.'

MARIANNE LAMERS

Ik kan me mijn eerste grote teleurstelling nog goed herinneren. Ik was zestien en had besloten me in te schrijven bij de Universiteit van Amsterdam. Ik had net het lts c-niveau gehaald, tegenwoordig vmbo-kader, en had via mijn oudere broer veel contacten met studenten. Hij studeerde namelijk al en zijn vrienden waren erg onder de indruk over de manier waarop ik over bepaalde onderwerpen sprak. Ik dacht dat ik het wel zou kunnen. Na uren in een rij te hebben gestaan, was ik eindelijk aan de beurt. De dame achter de balie moest lachen. Het kon helemaal niet wat ik wilde. Ze voelde zich door mij een beetje in de maling genomen.

Op dat moment dacht ik dat het nooit meer wat zou worden. Het was een hele opgave geweest om daar in die rij te gaan staan. Mijn T-shirt was zeiknat van het zweet, weet ik nog. En dan ook nog eens met niks terugkomen. Ik voelde me ontzettend onzeker en machteloos, dacht dat er geen mogelijkheden meer voor me waren.

Zo is dat stapelen van mij begonnen. Met het idee dat ik mezelf moest ontwikkelen, zoveel mogelijk uit mezelf moest halen. Ik kan misschien geen dokter meer worden, dacht ik toen, maar ik kan wel kijken om me via andere kanalen te ontwikkelen.

Mijn verhaal is beter te snappen als je mijn context kent. Ik kwam op tienjarige leeftijd naar Nederland, als analfabeet, ook in de Arabische taal. Ik sprak maar één taal en dat was het Berbers.

Dat ik nooit op school gezeten heb, is voor Nederlanders misschien moeilijk te begrijpen, maar ik groeide op in gigantische armoede. Dat was ook de reden dat mijn vader vertrok naar Europa. De omgeving waarin ik opgroeide was heel weinig of niet gericht op onderwijs. Het was ook vaak een kwestie van geld – boeken, potloden en schooluniformen moest je zelf betalen – maar

ook een gebrek aan inzicht hoe belangrijk onderwijs was.

School werd in mijn dorp al heel snel vervangen door het Koranonderwijs. Dan zat je in een zaal op de grond Koranteksten te citeren. En iedereen wist: hoe meer teksten, hoe meer waardering.

Meestal werd een van de kinderen uit een gezin naar school gestuurd, al was het alleen maar om de brieven te kunnen lezen van de echtgenoot die in Europa zat. Bij mij was dat mijn oudste broer. Ik wist dus wel wat school was en vond het heel jammer dat ik niet mocht gaan.

Toen ik in de zomer van 1979 in Amsterdam kwam wonen, kon ik niet wachten tot de school begon. Ik vond dat ik een voorbeeldfunctie had in ons gezin en wilde mezelf verheffen. Ik wilde niet bij de dommen horen, ik wilde bij de types horen die hun eigen brieven konden lezen, bij de club der geletterden.

Ik heb twee jaar lang keihard gewerkt om de taal onder de knie te krijgen. Dat deed ik op de manier waarop ik het altijd had geleerd: uit mijn hoofd. Ik moest het alleen doen. Veel steun van ouders had ik niet en mijn oudste broer studeerde nog in Marokko.

De lts bouwtechniek Patrimonium was de enige school die we met school bezocht hadden op een open dag, dus de keus was snel gemaakt.

'Iedereen moest automonteur worden'

Ook omdat van huis uit altijd al erg werd aangestuurd op techniek: je moest een vak leren. Dat was meestal automonteur. Daar was iedere Marokkaanse vader bezeten van.

Al mijn generatiegenoten moesten automonteur worden van hun ouders: 'want dan kunnen we een garage beginnen in Marokko'. Nie-

Stadsdeelvoorzitter Ahmed Marcouch bij de heropening van het Comenius Lyceum.

mand die dacht dat er misschien een beetje te veel garages waren in Marokko. Het vak automonteur vond ik vies. Olie, daar had ik geen goede beelden bij. Ik wilde timmerman worden. Hout, dat rook tenminste lekker.

Ik ontdekte tijdens de opleiding dat de match er niet was. Wil ik wel in de bouw werken, vroeg ik me af. Ik heb het afgemaakt, omdat ik graag mijn diploma wilde halen en er maar weinig alternatieven waren. En niks doen was geen optie.

Na mijn poging me in te schrijven bij de UvA kwam ik weer terug naar de realiteit en ben ik naar de mts aan de Hendrick de Keijzerschool gegaan. Toch weer techniek, maar ook een manier om dichterbij het intellectuele kader te komen. Dat ik al na een jaar stopte, kwam vooral door mijn thuissituatie. Ik ging op die leeftijd op mezelf wonen. Om de

huur te betalen had ik 's ochtends een krantenwijk, werkte ik 's avonds bij een schoonmaakbedrijf en bracht ik folders rond. Mijn studie leed onder het werk dat ik deed.

Nadat ik gestopt was, ben ik op alles gaan solliciteren, echt op alles wat los en vast zat. Die stapel sollicitatiebrieven heb ik nog. Ik denk dat ik toen al voelde dat het relevant was voor mijn geschiedenis. Het was vooral ook een heel moeilijke periode, omdat ik het gevoel had dat ik maar weinig kon met mijn diploma.

Ik wilde eigenlijk al langer iets sociaals doen, wilde een baan waarin ik iets voor andere mensen kon betekenen. Het Leo Polakhuis bood me een baan en een opleiding voor ziekenverzorgenden aan de Sloter-

Ahmed Marcouch

Biografische gegevens

Naam: Ahmed Marcouch
Geboortplaats: Beni-Boughafer, Marokko
Geboortedatum: 2 mei 1969.

Stapelroute

1979-1982 Basisschool 4de Montessori, Amsterdam
1982-1987 lts bouwtechniek Lagere Technische School Patrimonium, Amsterdam

1987-1988 mts Hendrick de Keijzerschool, Amsterdam
1988-1989 opleiding ziekenverzorgende, Sloterplasschool, Amsterdam
1993-1997 Politieacademie
1994-1999 Tweede graad hbo Lerarenopleiding Maatschappijleer, EFA, Amsterdam

Loopbaan

1983-1987 krantenbezorger Volkskrant
1988-1989 ziekenverzorgende Leo Po-

lakhuis te Amsterdam
1989-1993 proces operator bij Van Leer gemetalliseerd papier te Amsterdam
1993 installatietechnicus bij Rentokil
1993-2003 opsporingsambtenaar (politieagent, hoofdagent, brigadier) Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
2000-2001 leraar maatschappijleer aan het ROC - mbo schoonheidsverzorging te Amsterdam
2002-2003 docent Inleiding sociale wetenschappen aan het opleidingscen-

trum van de KMAR te Apeldoorn
2003-2005 coördinator jeugd en veiligheid in de regio Oost (Zeeburg en Oost)
2005-2006 procesmanager jeugdbeleid Regio Oost
2006 projectleider bij het landelijke expertisecentrum diversiteit van de Nederlandse politie (specialiteit interventies bij interetnische spanningen in steden en wijken)
2006-heden stadsdeelvoorzitter van stadsdeel Slotervaart